

Historieglimt 154

Reina før og nå

Reina ligger mellom jernbanen og Strandveien. Navnet skriver seg fra et vanlig norsk ord. Det finnes både i oldgermansk og oldnorsk. Rein betyr en gressgrodd og upløyd stripe jord mellom åkrer eller ovenfor eller nedenfor en åker. Den eldste betydningen er åkerkant. Ovenfor der jernbanen nå går, lå før åkrene til Ulstadeløkken gård. Reina ble navnet på et trekantet og gressgrodd område mellom jernbanen, Lamofjæra og husklyngen Utsikten. Da det ble bygd hus på begge sider av Strandveien og lenger opp fra sjøen og omkring Reina, ble det mye folk og mange barn i området. Et område var det vi ville kalt et friområde. Ungene tok det i bruk til sin lek. Etter hvert ble Reina tatt i bruk som idrettsplass som ble brukt både sommer og vinter av folk i strøket. Da krigen kom, ble området tatt i bruk som vedlager. Det var jo et veldig behov for ved til brenne når både kull, koks og gass ble mangelvarer i byen. Etter krigen fortsatte brenselssalget der i noen år. Senere ble det behov for tomter til industrien. Kommunen hadde regulert hele Nerlamon til industri og mange bedrifter kom dit.

La oss vende tilbake til Reina som lekeplass. En som selv lekte som barn på Reina, har fortalt om sine barndomsopplevelser til Arbeideravisa 1. februar 1964. Sverre P. Hegge forteller: *«Jeg var fire år da vi flyttet til Trondheim i 1891. Vi bodde da på «Reina» på Lademoen i et toetasjes hus som kaldtes «Kuniggården». Det lå med front mot den store trekantede sletta mellom jernbanelinja og gata langs øverste kant av «Reina». Denne plassen, som merkelig nok lå som en ubenyttet løkke helt fram til senere tid, men som nå er opptatt av Norske Meiereiers Salgssentral, var tumble- og lekeplass for strøkets barn. Om vinteren var den, etter den tids beskjedne krav, en brukbar skøytebane når snø- og isforholdene var gunstige».* Se også *Lademoen i gamle dager*, side 49. Interessant nok forteller Hegge ikke noe om idrettsplassen, men han var voksen da Reinabanens store tid kom. Sverre var nok sønn av Snedker Ole Hegge som i 1899 bor i Udsigten 13. Adresseboka for det året har teksten: *«Udsigten fra General Kroghs gade».* General Kroghs gate gikk langs jernbanen og pekte mot Reina. Ole Hegge er i 1895 notert på Rønningssletta 3 og kalles da for Jægteskipper.

På Nerlamon var det stor interesse for å drive idrett. Hjalmar Johansen og Sverre Farstad forteller at de begge var med i Ynglingen, den kristelige gutteforeningen som startet i 1890 og hadde huset i Strandveien 72. Pastor Fosse som ledet foreningen, la inn idrettskonkurranser i programmet. Øvelsene var oppe på Reina rett ovenfor nummer 72. Etter hvert ble det dannet mange klubber for idrett. Mest kjent er idrettsforeningen Falken der Hjallis og resten av Falkentrioen var aktive. Hjallis har fortalt, ifølge T. Torgersen i *Lademoen 1900-1940*, *«Å få vokse opp på Nerla'mon gav meg grunnlaget for min*

idrettskarriere. Miljøet som til enhver tid var til stede under oppveksten, var av en sådan art at lysten til idrett og leik var i fullt mon. Kameratskapet og klubbtilhørigheten var bærebjelken for den kommende suksess. Ikke bare for meg, men også for andre ungdommer som drev sin idrett på Nerla'mon.» I mellomkrigårene fikk Reinabanen eller Falkenbanen som den helst ble kalt, sin glanstid. Det finnes mange bilder fra denne tiden. Banen ble en meget populær idrettsarea både sommer og vinter for så vel topputøvere som for andre. Om vintrene var det både nasjonale og internasjonale skøyttestevner. Kravene var andre enn idag. Carl Brechan var banemester på Reina fra 1925 til 1940. Han ble mest kjent som trener for Falkentrioen på skøyter. Falkentrioen var Hjalmar Andersen, Sverre Farstad og Henry Wahl. Hans evne til å lage og preparere god skøyteis gikk det frasagn om i hele landet! Det ble til og med satt en verdensrekord på den gode isen på Reina. Trygve Barø fra sportsklubben Ørn gikk 500 meter på 42.5. Det var en fantastisk tid den gangen. Det ble satt mange andre rekorder både klubb- og kretsrekorder. Falkenbanen ble kjent langs ut over landet. Likevel var banen åpen for vanlige barn og ungdommer.

Under krigen tok kommunen i bruk Reinabanen som vedlager for å skaffe byens husholdninger og bedrifter ved til brenne. I praksis ødela det banen. Etter krigen kjøpte Carl Brechan vedlageret og drev i noen år brenselsutsalg. På Reina bygde Norske meiereiers salgssentral sitt store sentrallager for distriktet. I 1958 stod nybygget ferdig med adresse Reina 8. Det var et viktig ledd i det norske meierisamvirket. Samvirket startet i 1856 med Rausjødalen setermeieri i Tynset. I mange bygder ble det små smørmeierier, særlig med eksport til England. Så fikk vi stadig større enheter. I 1881 kom Den norske meieriforening, i 1928 Norske meieriers eksportlag, i 1942 Norske meiereiers salgssentral og i 1984 Norske meiereier. Nå heter konsernet Tine norske meiereier. Hele tiden har eierne vært melkeprodusentene og nå er tallet på dem 12.944. Konsernet har omtrent 500 ansatte. Etter noen år ble salgssentralen omorganisert og virksomheten på Reina tok slutt. I 2014 står det et nytt stort kontor- og industribygg reist av OBOS på Reina. Det har adresse Strandveien 43 selv om det ligger for enden av gatestubben Reina! Det er oppført i fem plan pluss kjeller med omkring 1800 kvadratmeter per plan. Leietakerne begynte å flytte inn i september 2012. En av leietakerne er Byavisa. En annen er Taubåtkompaniet.